

BILTEN

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

listopad - prosinac 2023. godine

Dragi naši eTwinner-i,

vrijeme kao da je postalo nedostižno i fascinira nas brzinom svjetlosne godine u kojoj se dogodio ogroman broj fantastičnih eTwinning događaja. Na devetogodišnjem putu eTwinninga u Bosni i Hercegovini vidi se neizbrisivi blještavi trag sastavljen od velikog broja eTwinning zvijezda koje čine jedno ogromno obrazovno sazviježđe. Ponosni smo na to što upravo to „eTwinningovo sazviježđe“ dio obrazovnih sustava u Bosni i Hercegovini, što smo postali vidljivi, briljantni, značajni i dostupni svim učiteljima koji žele i spremni su se profesionalno razvijati i stručno usavršavati. Dostupnost eTwinninga je i za one učitelje koji su spremni biti i učitelji i učenici, predavači i slušatelji i sve one koji žele surađivati s drugima i aktivno sudjelovati u brojnim eTwinning događanjima. Ovo je prilika za nastavnike koji sebi i učenicima žele olakšati nastavni proces čineći ga zanimljivijim, inovativnijim i kreativnijim. U tako osmišljenom nastavnom procesu učenik je na prvom mjestu, a nastavnik je onaj koji vodi i usmjerava svoje učenike na putu stjecanja novih znanja, vještina i kompetencija potrebnih za naredne razine obrazovanja, svakodnevne životne situacije i spremnost za život u 21. stoljeću.

Ta „galaksija eTwinning zvjezdica“ se neprekidno širi i stvara prepoznatljivi logo za unapređenje kvalitete nastavnog procesa u Bosni i Hercegovini, koji bi trebao biti dostupan i prilagođen svim nastavnicima i školama.

Gledajući proteklo razdoblje, tiskali smo mnogo zajedničkih eTwinning bilježnica i postigli brojne eTwinning uspjehe i rezultate. Mi, kao eTwinning tim Bosne i Hercegovine, veoma smo zadovoljni postignutim rezultatima, ponosni na zajedničke uspjehe i realizirane cikluse, te vam na osnovi svih objektivnih pokazatelja želimo čestitati na svim eTwinning postignućima i izraziti veliku zahvalnost za vašu potporu, kontinuiranu suradnju i sudjelovanje u provedbi ovog programa.

U prošloj godini smo uz eTwinning bili i INOVATIVNI i KREATIVNI te smo vrlo odvažno **DONIJELI** veliki broj eTwinning projekata, a zaslužno mnogi od Vas **PONIJELE** eTwinning nagrade, dok su se oni još uspješni okitili i epitetima najboljih, najinovativnijih eTwinninga i eTwinning ambasadora. U narednu godinu ulazimo još spremniji, iskusniji i odvažniji da dosegne puno više razine na „eTwinning ljestvici“ kvalitete odgoja i obrazovanja. Motivacija za postavljanje visokih ciljeva i standarda u nadolazećoj godini trebala bi biti i eTwinning godišnja tema DOBROBIT u školama. A što bi nas bolje inspiriralo kao cilj, do ovoga, da u svim segmentima odgoja i obrazovanja bude dobro i bolje. Budući da dobrobit ima mnoge aspekte, unapređenje dobrobiti učenika u školama zahtijeva pristup cijele škole, uključujući cijelu školsku zajednicu (učenike, učitelje, roditelje i sve one koji sudjeluju u životu i radu škole). Na putu do postizanja visokih ciljeva

ne smijemo posustati jer sve se može postići na niz manjih načina čiji kumulativni učinci mogu vrlo snažno utjecati na osjećaj dobrobiti naše djece i učenika. eTwinning omogućuje da istražite ovu temu i integrirate je u svoje nastavne planove i programe i nastavni proces kako biste osigurali da su obrazovni sustavi u Bosni i Hercegovini pravedni i inkluzivni. Promicanjem stavova da svatko ima mogućnost ostvariti vlastite potencijale, neovisno o osobnim okolnostima (spol, rodni identitet, nacionalnost, vjera, sposobnosti) te obiteljskom, kulturnom i socioekonomskom podrijetlu svih nastavnika i učenika.

Dragi nastavnici, eTwinnersi, sami birate vlastite izbore. Ne možete utjecati na mnoge okolnosti, ali možete utjecati na proces koji vodite u svojim učionicama. Na koncu, za te Vaše postupke, bit će Vam zahvalni ne samo učenici, nego i cijelo čovječanstvo.

Neka Nova 2024. godina donese zdravlje, sreću i pregršt dobrog raspoloženja Vama i Vašim obiteljima, a eTwinning neka bude dio dobrobiti koja će ispuniti Vas i Vaše okruženje. Adekvatnim pristupom nastavnom procesu, uz dobrobit po svim osnovama, učenici će moći razvijati svoje potencijale, učiti i kreativno se igrati te stjecati funkcionalna znanja koja mogu koristiti u svakodnevnim životnim situacijama. Učenici koji doživljavaju dobrobit mogu graditi i uživati u pozitivnim odnosima s drugima i osjećati pripadnost svojoj školskoj zajednici, što definitivno moramo vratiti kao premisu u naše školske zajednice.

Sretna Nova 2024. godina!

Vaš eTwinning tim BiH

eTwinning

eTwinning vijesti:

Deveta godišnja eTwinning konferencija pod nazivom „Budi IN! Budi eTwINer!” održana je 3. i 4. listopada na Vlašiću.

Konferencija je okupila 75 sudionika eTwinning zajednice iz Bosne i Hercegovine: odgojitelje, učitelje, učitelje osnovnih škola i profesore srednjih škola, stručne suradnike, knjižničare, ravnatelje odgojno-obrazovnih ustanova te predstavnike Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

Konferenciju je otvorila Maja Stojkić, ravnateljica Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, dok je uvodni

motivacijski govor održala Nataša Vrapčević, eTwinning ambasadorica iz Srbije.

Tijekom konferencije realizirane su plenarne sesije u cilju informiranja sudionika pregledavanjem stanja u eTwinning zajednici u BiH, uz prezentiranje postignuća i planova do kraja 2023. godine.

Organizirano je 9 tematskih radionica na različite teme, a koje su se fokusirale na Godišnju eTwinning temu 2023 uz diskretnu vezu s Godišnjom eTwinning temom 2024. Radionice su vodile eTwinning ambasadorice i eTwinning ambasador te članice Državne organizacije za potporu eTwinningu u Bosni i Hercegovini, uz veliki prezentacijski angažman istaknutih i višestruko nagrađivanih eTwinnera.

Drugi dan konferencije bio je u potpunosti posvećen kvaliteti i kriterijima kvalitete u eTwinningu, a obogatili smo ga iznimnim Sajmom aktivnih eTwinning projekata, kao prilikom za upoznavanje, učenje, umrežavanje i suradnju u postojećim i budućim eTwinning projektima i inicijativama.

Tradicionalno održana je svečana ceremonija dodjele eTwinning nagrada i priznanja. Na temelju glasovanja članova eTwinning zajednice i posebnih kriterija postavljenih od strane Centralne službe za potporu, Europske komisije i Državne organizacije za potporu eTwinningu u Bosni i Hercegovini, dodijeljene su nagrade u narednim kategorijama:

 Najbolji eTwinning ambasador – Nada Sokolović, JU OŠ „Osman Nakaš“ Sarajevo;

 Najinovativniji eTwiner – Senida Čeljo, JU Srednja ekonomska škola, Sarajevo;

- **Najistaknutiji eTwiner** – Lejla Hujdur, JU Srednja ekonomska škola, Sarajevo;
- **Oznaka za najbolju eTwinning školu** – JU OŠ „Bijelo Polje” Potoci, Mostar;
- **Izuzetna promocija eTwinninga s ciljem profesionalnog razvoja nastavnika u BiH** - Selma Mahmić, JU OŠ „Kiseljak 1” Bilalovac u Kiseljaku;
- **eTwinereri čiji su projekti nominirani za eTwinning Europsku nagradu** - Edita Vuković-Antolović, J.P.U. „Ivančica” Usora, projekt **“Our heritage for sustainable future”**;
- Mira Vidaković, JU OŠ „Aleksa Šantić” Osmaci, projekt **“The beauty of reading 3/Ljepota čitanja 3”**;
- Vesna Ivančević, JU OŠ „Osman Nuri Hadžić”, Sarajevo, projekt **“STEAM Dream Team”**;
- Senida Čeljo, JU Srednja ekonomska škola Sarajevo – projekt **“Action time”**.

Na natječaju **„Obilježavanje Dana planeta Zemlje”** nagrađeni su:

- Prvo mjesto: nastavnica Melisa Husejnović
- Drugo mjesto: nastavnica Merima Pjanić
- Dva treća mjesta: Eko družina vrtića „Maslačak” i Ekološka sekcija JU Prve osnovne škole Zavidovići.

Na natječaju **„Obilježavamo eTwinning dan”** nagrađeni su:

- Prvo mjesto: nastavnica Armansa Spahić
- Drugo mjesto: ravnateljica predškolske ustanove Sanela Dolić
- Treće mjesto: nastavnica Selma Islamović-Karabdić.

Pored eTwinning priznanja i nagrada, dodijeljene su i zahvalnice voditeljima radionica i presenterima na konferenciji: eTwinning ambasadoricama Nataši Vrapčević, Azri Šoše, Lejli Hujdur, Fatimi Kličić, Nadi Sokolović, Snežani Stević, Danki Milić-Kezunović, eTwinning ambasadoru Milošu Džokoviću, eTwinnerima Alisi Bravić, Edini Fišeković-Ibišević, Elviri Jašarbašić, Dajani Ostojić, Mireli Avdibegović, Dragani Arsić, Merhunisi Čerkez i Dini Mulaliću.

Konferenciju je zatvorila Alisa Ibraković, eTwinning koordinatorica za Bosnu i Hercegovinu.

Pozivamo vas da se pridružite eTwinning zajednici i krenete na uzbuđljivo eTwinning profesionalno putovanje zajedno s kolegama i suradnicima iz brojnih država Europske unije i šire!

Predstavljamo naše eTwinning ambasadore: <https://bit.ly/3GXXMMv>

Predstavljamo naš eTwinning tim: <https://bit.ly/41GU1ob>

Zajedničkim osposobljavanjem ambasadora eTwinning-a i programa Erasmus+ obilježeni Dani Erasmus-a 2023 u Biogradu na Moru, Hrvatska

Od 10. do 12. listopada 2023. u organizaciji Nacionalne organizacije za potporu eTwinningu, koja djeluje u sklopu Agencije za mobilnost i programe Europske unije, održano je Zajedničko osposobljavanje ambasadora eTwinninga i programa Erasmus+ iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Slovenije. Trodnevno osposobljavanje održano je u Crvenoj Luci kod Biograda i okupilo je preko 40 polaznika.

Predstavnica Državne organizacije za potporu eTwinningu u BiH, ukratko je predstavila realizirane eTwinning aktivnosti u BiH, kao i značajne rezultate proteklog eTwinning razdoblja, stavivši naglasak na uzajamnu suradnju državne organizacije za potporu i eTwinning

ambasadora pri realiziranju zacrtanih ciljeva. Okupljenima su se predstavili i eTwinning ambasadori Bosne i Hercegovine kratkim i veoma inovativnim video prilogom. Također, naglašena je važnost regionalne suradnje u ostvarivanju zadanih ciljeva u prezentiranju planova aktivnosti za naredno razdoblje.

Nakon predavljanja značaja i doprinosa ambasadora u promicanju eTwinninga i Erasmus+ te upoznavanja i razmjene iskustava i iz drugih zemalja, sudionici su imali priliku sudjelovati u radionici „Društvene mreže i kako komunicirati da vas se čuje u gomili“. Kako bi korisnicima pomogli vratiti povjerenje u eTwinning na novoj platformi te podržati postojeće korisnike programa Erasmus+, eTwinning ambasadori i ambasadori programa Erasmus+ u skupnom su radu zajednički kreirali projektne komplete uzimajući u obzir programske prioritete – zeleno, inkluzivno, zatim kako koristiti eTwinning u planiranju, provedbi i diseminaciji Erasmus+ projekta uz konkretne primjere i upute.

Sudionici su poslušali i predavanje o umjetnoj inteligenciji u obrazovanju putem Zooma, a osposobljavanje je završilo razmjenom iskustava u privlačenju novih i motiviranju neaktivnih korisnika, o radu na prioritetima programa Erasmus+ i eTwinninga te planiranjem buduće suradnje poput sajмова za nalaženje projektnih partnera i drugih relevantnih događanja.

Brojne aktivnosti koje su u prethodnom razdoblju realizirane u Bosni i Hercegovini, sudionici iz drugih zemalja prihvatili su kao veliku inspiraciju za njihov budući rad i planirane aktivnosti. Mi, kao eTwinning tim, još jednom smo potvrdili važnost truda uloženog u prethodnom razdoblju, jer su naši rezultati vidljivi i vrlo mjerljivi te nam daju dobru refleksiju na koji način dalje raditi.

*Dio teksta preuzet/ <https://www.etwinning.hr/hr/novosti/zajednickim-osposobljavanjem-ambasadora-etwinninga-i-programa-erasmus-obiljezeni-dani-erasmusa-2023/>

Trodnevni međunarodni eTwinning seminar u Beogradu

Predstavnice Državne organizacije za potporu eTwinningu u Bosni i Hercegovini imale su priliku prisustvovati trodnevnom međunarodnom seminaru koji se održao od 25. do 27. listopada 2023. godine u Beogradu u Hotelu Mona. Seminar pod nazivom: ***Our schools: Places of happiness and success- fostering well-being and creativity through eTwinning*** još je jedna poveznica prošlogodišnje eTwinning teme s novom godišnjom temom Dobrobit u školama. 55 predstavnika (DOP-a, učitelja i eTwinning ambasadora) iz 12 europskih zemalja sudjelovalo je na ovom seminaru. Kada je u pitanju region, sve zemlje su imale svoje predstavnike (Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Slovenija, Crna Gora). Uz izniman radionički i plenarni dio, ovaj eTwinning susret još jednom je potvrdio važnost seminara uživo za razmjenu ideja, dijeljenje dobrih praksi, uspostavljanje suradnje i komunikacije te stvaranje novih eTwinning projekata. eTwinning zajednica još jednom potvrđuje koliko okruženje za učenje može biti inkluzivno i inspirativno. Pregršt inovativnih metoda i strategija poučavanja zasigurno će biti smjernica za kvalitetne eTwinning projekte, ali i za akademsku izvrsnost kao i emocionalni i društveni razvoj.

Promocija eTwinning škola u BiH

Primjeri dobre eTwinning prakse mogu se vidjeti u mnogim školama u Bosni i Hercegovini. Jedna od njih je i OŠ „Sveti Sava” iz Foče. Ova škola i pojedini nastavnici iz ove škole dugogodišnji su eTwinners i to je škola koja je po svim

kriterijima dugogodišnja dobitnica oznake eTwinning škola.

Škole koje su dobile oznaku eTwinning škole, sjajan su primjer kako cijela škola može imati koristi od eTwinninga. Aktivne su u implementiranju i promicanju eTwinning vrijednosti i pedagoških pristupa, referentna su točka za lokalnu zajednicu i predstavljaju uzor ostalim školama. eTwinning putem ove oznake prepoznaje i hvali uključenost, angažman i predanost ne samo pojedinačnih eTwinnersa, već i cijele škole u kojoj surađuju timovi učitelja i ravnatelja.

<https://school-education.ec.europa.eu/hr/recognition/etwinning-school-label>

https://www.facebook.com/svetisavafoca/?locale=sr_RS

Medijska i informacijska pismenost kroz eTwinning

EUROPE HOUSE, SARAJEVO 25.10.2023. 10-16:30 h

10:30-11:30 h Radionica za djecu: Mali trikovi za bezbjedan internet
JU Biblioteka Sarajeva

13-14 h Radionica za djecu: Neka tvoj face bude happy face
JU Biblioteka Sarajeva

14-15 h Prezentacija: Medijska i informacijska pismenost kroz eTwinning
eTwinning ambasadori, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje

„eTwinning glas“ čuo se i na iznimno osmišljenom Sajmu medijske i informacijske pismenosti. Sudionici sajma saznali su kako i na koji način primjenjujemo eTwinning kroz medijsku i informacijsku pismenost! Naše iskusne eTwinning ambasadorice Lejla Hujdur i Nada Sokolović još jednom su pokazale iznimne primjere promocije eTwinninga i njegove integracije na drugim poljima i okruženjima.

Ova promocija je otvorila novi vid suradnje sa Regulatornom Agencijom za komunikacije u Bosni i Hercegovini, organizatorom ovog značajnog sajma. Razmjenom iskustava i uspostavljenjem suradnje, želimo jačati naše resurse koji bi dali potporu unaprjeđenju kvalitete medijske i informacijske pismenosti na svim razinama odgoja i obrazovanja.

Održana 7. Regionalna EPALE konferencija: Europska godina vještina

7. Regionalna EPALE konferencija održana je 9 - 10. 11. 2023. godine na Jahorini u Bosni i Hercegovini. U okviru projektnog ciklusa EPALE 2022 - 2024, Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i Državni tim za potporu (NSS) EPALE Bosna i Hercegovina u suradnji s NSS EPALE timovima iz Srbije, Slovenije, Hrvatske, Sjeverne Makedonije i Crne Gore organizirali su 7. Regionalnu EPALE konferenciju: Europska

godina vještina u razdoblju 9. - 10. 11. 2023. godine. Dvodnevno događanje održano je u hotelu „Vučko“ na Jahorini. Konferenciju je otvorila ravnateljica Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Maja Stojkić. Sve prisutne pozdravio je i državni koordinator EPALE u Bosni i Hercegovini Siniša Gatarić.

Velikom brojem radionica i prezentacija sudionici su imali priliku spoznati prednosti uključivanja u EPALE zajednicu te da mnoga znanja i vještine unaprijede. Ovo je bila prilika i za suradnju i nove projektne ideje na europskim platformama. Sudjelovanje na ovoj konferenciji su ostvarili i članovi eTwinning tima Bosne i Hercegovine kao i predstavnik eTwinning ambasadora Bosne i Hercegovine.

Sve prezentacije prvoga dana konferencije možete preuzeti na poveznici [EPALE resursa](#).

eTwinning

Regionalna radionica za profesionalni razvoj eTwinning ambasadora

Regionalna radionica za profesionalni razvoj (PDW) eTwinning ambasadora pod nazivom Stvaranje kulture dobrobiti – “eTwinning Wellness” se održala u Sarajevu, od 5. do 7. prosinca 2023. godine. Sudionici su bili eTwinning ambasadori i predstavnici NSO-a iz Slovenije, Hrvatske, Srbije, Sjeverne Makedonije i Bosne i Hercegovine.

Cilj eTwinning susreta ovog formata bio je suradnja i zajedničko osposobljavanje eTwinning ambasadora na međunarodnoj i regionalnoj razini u cilju jačanja kapaciteta i razvoja kompetencija za složene zadaće i uloge koje obavljaju.

Sudionici su mogli aktivno sudjelovati u organiziranim paralelnim radionicama kao i mnogo toga saznati uz motivacijskog govornika na temu *Nastavnički leadership iz perspektive pozitivne psihologije:*

Izgradnja kapaciteta za jačanje blagostanja u školama. Dvije panel diskusije bile su izvanredna prilika za mapiranje buduće regionalne suradnje državnih organizacija za potporu eTwinningu te kako i na koji način eTwinning ambasadori mogu utjecati na unaprjeđenje kvalitete eTwinning projekata i motivaciju nastavnika potencijalnih eTwinera.

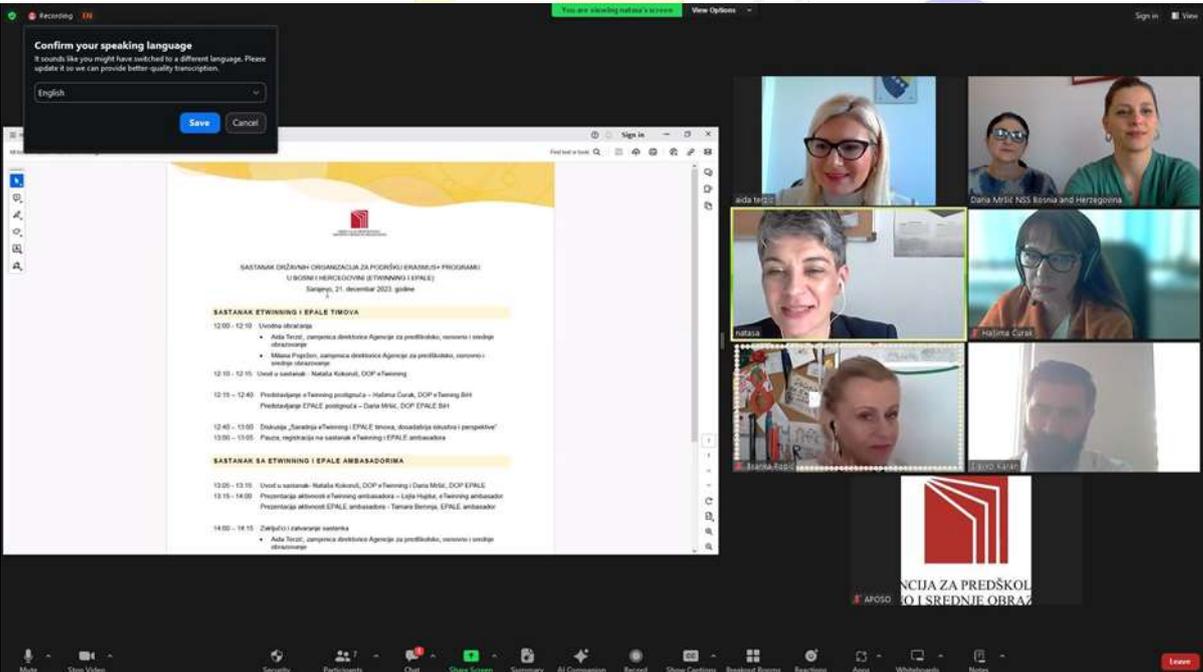
eTwinning ambasadori pripremili su šest radionica s ciljem razmjene dobre prakse, na kojima su nesebično dijelili svoja iskustva, znanja i ideje o tome što je dobrobit u odgojno-obrazovnim sustavima i odgojno-obrazovnom procesu za djecu/učenike, učitelje, obitelji i društvo u cijelosti, te na koji bi se način ova tema mogla približiti i aktualizirati kroz eTwinning aktivnosti u kurikulumu i općenito uklopiti u klimu i kulturu odgojno-obrazovnih institucija.

Na su ovom događaju predloženi eTwinning setovi koji će biti dostupni za korištenje svim eTwinerima. Sastanak je završen sukladno krilatici da je suradnja ključ uspjeha i da ćemo

Sastanak su vodile predstavnice Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, članice eTwinning tima, a iskusni i nagrađivani eTwinners Bosne i Hercegovine predstavili su prednosti koje nastavnici i cijela školska zajednica ostvaruju aktivnim sudjelovanjem u eTwinning programu.

Dobivene preporuke i zaključke s ovog sastanka dostavljene su svim sudionicima kako bi u narednom periodu, u okviru svojih nadležnosti, postupali sukladno dostavljenom.

Sastanak državnih organizacija za potporu Erasmus+ programa u Bosni i Hercegovini (eTwinning i EPALE)

ONLINE Sastanak Državnih timova za potporu (NSS) [EPALE Bosna i Hercegovina](#) i [eTwinning Bosna i Hercegovina](#) i Sastanak EPALE i eTwinning ambasadora iz Bosne i Hercegovine ODRŽAN JE 21. 12. 2023. godine. Na sastanku su sudjelovali predstavnici Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, odnosno članovi NSS timova oba ERASMUS+ programa, kao i ambasadori oba programa. Predstavljeni su rezultati i postignuća iz 2023. godine i nove ideje za nastavak ERASMUS+ saradnje.

Unapređenje dobrobiti u školi

Mnogo više možete pronaći na: <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/improving-well-being-at-school>

Dobrobit učenika i njihov uspjeh u školi i izvan nje ovisi o njihovoj sposobnosti da koriste svoje kompetencije za demokratsku kulturu.

Budući da je dobrobit višestruka, unaprjeđenje dobrobiti učenika u školama zahtijeva pristup cijele škole, uključujući i učitelje i roditelje.

Škole bi trebale pružiti lekcije usmjerene na odgovorno korištenje interneta, potrebu za usvajanjem zdravoga načina života i kako spriječiti i nositi se s zdravstvenim problemima, u suradnji s onima koji su uključeni, uključujući zdravstvene i socijalne službe, lokalne vlasti i organizacije civilnog društva.

Što je blagostanje?

Blagostanje je iskustvo **zdravlja i sreće**. Uključuje mentalno i tjelesno zdravlje, tjelesnu i emocionalnu sigurnost te osjećaj pripadnosti, osjećaj svrhe, postignuća i uspjeha.

Dobrobit je širok pojam i obuhvaća **niz psiholoških i fizičkih sposobnosti**. Kaže se da je pet glavnih tipova blagostanja:

- **Emocionalno blagostanje** – sposobnost otpornosti, upravljanja vlastitim emocijama i generiranja emocija koje vode dobrim osjećajima
- **Tjelesno blagostanje** – sposobnost unaprjeđenja funkcioniranja vlastitoga tijela zdravom prehranom i dobrim navikama tjelovježbe
- **Socijalno blagostanje** – sposobnost komuniciranja, razvijanja značajnih odnosa s drugima i stvaranja vlastite mreže emocionalne potpore
- **Dobrobit na radnom mjestu** – sposobnost ostvarivanja vlastitih interesa, uvjerenja i vrijednosti u svrhu stjecanja smisla i sreće u životu i profesionalnog obogaćivanja
- **Društveno blagostanje** – sposobnost sudjelovanja u aktivnoj zajednici ili kulturi.

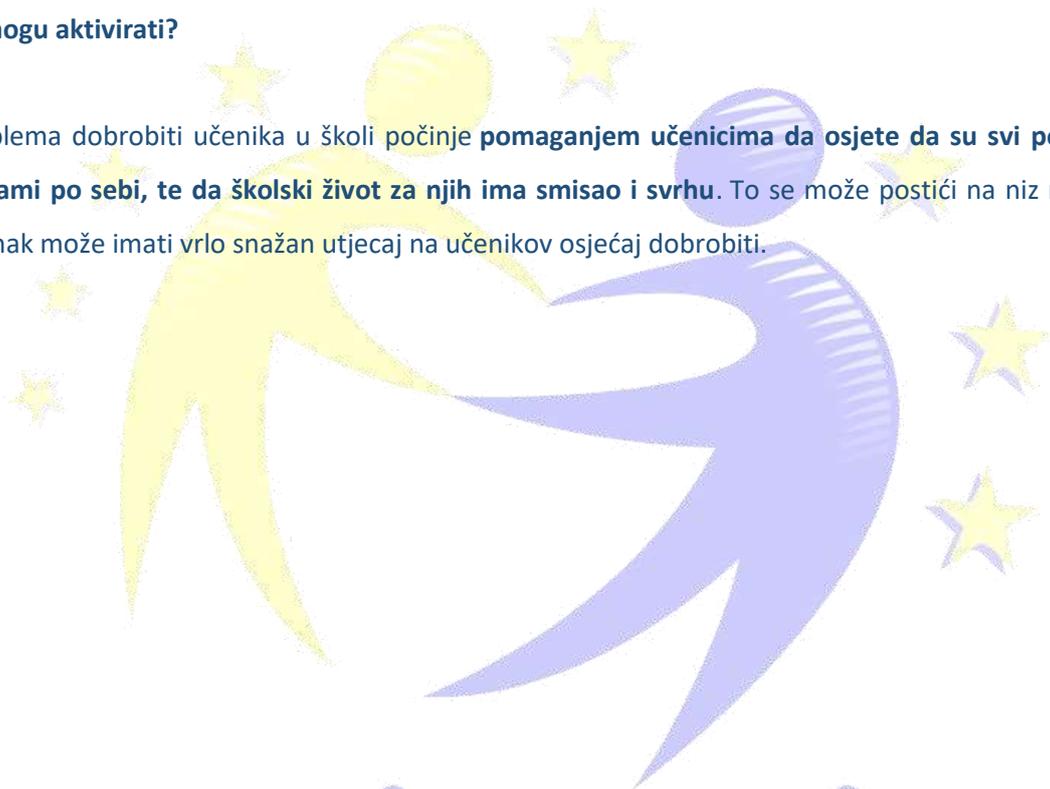
eTwinning

Zašto je dobrobit važna u školi?

Dobrobit je važna u školi jer škole imaju ključnu ulogu u pružanju **podrške učenicima da izaberu zdrav način života i razumiju učinke svojih izbora na njihovo zdravlje i dobrobit**. Djetinjstvo i adolescencija kritično su razdoblje u razvoju dugoročnih stavova prema osobnoj dobrobiti i izboru načina života. Društvene i emocionalne vještine, znanja i ponašanja koje mladi ljudi uče u učionici pomažu im da izgrade otpornost i postave obrazac kako će upravljati svojim fizičkim i mentalnim zdravljem tijekom života.

Kako se škole mogu aktivirati?

Rješavanje problema dobrobiti učenika u školi počinje **pomaganjem učenicima da osjete da su svi poznati i cijenjeni kao pojedinci sami po sebi, te da školski život za njih ima smisao i svrhu**. To se može postići na niz malih načina, čiji kumulativni učinak može imati vrlo snažan utjecaj na učenikov osjećaj dobrobiti.

eTwinning

Za mnogo dobrih bilten senzacija!

(slijedi)

Mjesečna doza eTwinning vibracija!

Na kraju svake kalendarske godine eTwinning tim Bosne i Hercegovine vrlo detaljno analizira sve provedene aktivnosti, sumira sve evaluacije dosadašnjeg rada i vrlo objektivno donosi zaključke koji usmjeravaju naš tim prema uspješnom realiziranju sljedećih aktivnosti. Može se zaključiti da je vrijednost timskog rada zaista neprocjenjiva jer rad u timu omogućuje da učimo jedni od drugih, ali i da uočavamo pogreške jedni drugih te na temelju toga možemo izbjeći pogreške u budućnosti, steći uvid u različite perspektive i naučiti nove koncepte od ostalih članova tima. Dobre strukture timskog rada našem timu pružaju raznolikost mišljenja, kreativnost, perspektive, prilike i pristup rješavanju problema. Zdravo timsko okruženje omogućuje nam da zajedno razmišljamo i kreiramo te glasno iznosimo prijedloge i ideje, a zauzvrat povećavamo naš uspjeh u rješavanju problema te do mnogih rješenja dolazimo učinkovitije i brže.

Naša suradnja i poticaj osiguravaju sinergiju na radnom mjestu. Uz ove „alate“ članovi našeg tima mogu osjetiti veći osjećaj uspjeha, kolektivno smo odgovorni za postignute ishode i postavljamo visoke ciljeve. Kao rezultat svih zajedničkih aktivnosti stvara se radno okruženje temeljeno na zajedništvu, povjerenju, podršci i na kraju mjerljivim REZULTATIMA. Odgovor na našu uspješnost našeg u realiziranju eTwinning aktivnosti i dostizanju postavljenih ciljeva leži u dvije stvari, a to su sinergija vrijednosti timskog rada, ali i ključne uloge voditelja ovog procesa.

Svaki tim ne bi bio tim u pravom smislu da nema ulogu koja podrazumijeva kvalitetno vođenje tima. Mnoga istraživanja pokazuju da je lider koji ne može raditi s timom već u startu neuspješan lider, što nas opet upućuje na činjenicu da voditelj tima mora imati jako dobro razvijenu emocionalnu inteligenciju i biti sposoban pružiti adekvatnu viziju svim članovima tima. A zašto govorimo o važnosti timskog vođenja, o karakteristikama koje voditelj tima treba posjedovati, upravo je svrha intervjua posljednjeg Twinning biltena u 2023. godini. Jer, tko nas može bolje informirati o realiziranim eTwinning aktivnostima, postignutim uspjesima, mogućim rizicima ili propustima, mjerljivim rezultatima od onoga tko je ove godine bio voditelj najvećeg broja eTwinning aktivnosti. Osoba s kojom imamo čast razgovarati i koja će najbolje predstaviti sve što je učinjeno u proteklom razdoblju je osoba koja je neustrašiva u smislu kada se donose teške odluke, puna je samopouzdanja u donošenju odluka s kontinuiranom učinkovitom komunikacijom koju ostvaruje s članovima tima, eTwinning ambasadorima i svima koji sudjeluju u ovome procesu te se moglo i očekivati da će svi zacrtani ciljevi biti ostvareni u ovoj godini. Zbog svega navedenog, čast nam je razgovarati sa zamjenicom državne koordinatorice za potporu eTwinningu u Bosni i Hercegovini, stručnom savjetnicom za predškolski odgoj i obrazovanje, **Hašimom Ćurak**.

Draga Hašima, prije svega drago nam je što imamo priliku razgovarati s Vama i kroz ovaj kratki intervju upoznati sve zainteresirane sa značajem sudjelovanja Bosne i Hercegovine u eTwinning zajednici, kao i značajem rezultata ostvarenih u prethodnom razdoblju. Uloga voditelja nije nimalo laka. U teoretskom smislu svi znamo koje su to kvalitete koje trebaju imati voditelji poslovnih, ali u biti svjedoci smo i tome da sve što je u teoriji ne mora biti i u praksi. Zato bi nam bilo iznimno važno da nam odgovorite na nekoliko pitanja kako bismo i druge mogli informirati o značaju Državne organizacije za potporu i njenom utjecaju na promicanje eTwinninga u Bosni i Hercegovini.

 Preuzevši ulogu zamjenice državne koordinatorice na početku 2023. godine, sukladno već zacrtanim ciljevima, na što ste se prvo fokusirali i kako ste planirali provedbu eTw aktivnosti?

Aktivnija uloga koju sam preuzela u eTwinning timu BiH u 2023. godini u odnosu na prethodne kalendarske godine i prethodne eTwinning cikluse za mene je predstavljala veliku odgovornost i profesionalni izazov, posebno zbog činjenice da je ovo razdoblje bilo obilježeno tehničkim poteškoćama prelaska s već poznate eTwinning platforme na novu, Europsku platformu za školsko obrazovanje, jedinstvenu platformu koja objedinjuje dosadašnje platforme i usluge eTwinninga, School Education Gateway i Teacher Academy. Državna organizacija za potporu u tom periodu je zaprimala veliki broj upita i zahtjeva za potporu od strane registriranih članova eTwinning zajednice u BiH uslijed pomenute tranzicije i nedostupnosti podataka o korisnicima i projektima. To je zahtijevalo pojačan angažman svih članova našeg tima, strpljenje, taktičnost i dosljedno traženje adekvatnih odgovora, kako bismo zadržali već registrirane i motivirane potencijalne korisnike eTwinninga.

Slijedom kalendara događanja za eTwinning ciklus 2022-2024 i okvirnog godišnjeg plana aktivnosti u uvejtima otežanoga i ograničenoga funkcioniranja pojedinih performansi platforme, postupajući prema uputama i u suradnji s Centralnom službom za potporu, Državna organizacija za potporu eTwinningu bila je dužna sudjelovati početkom 2023. godine u delikatnim procesima pripreme za dodjelu oznake eTwinning škola, dodjele Europske oznake kvalitete, pripreme za moderiranje aplikacije za Nacionalnu oznaku kvalitete te nominacije za europsku nagradu. To su vrlo važni procesi za sve NSO i eTwinning zajednicu, s postavljenim vremenskim rokovima i bili su naši apsolutni prioriteti.

Paralelno s ovim obvezama, organizirali smo s našim eTwinning ambasadorima sastanke i pomagali u izradi individualnih akcijskih planova rada za svakoga eTwinning ambasadora. Zajedno s članovima eTwinning tima detaljno smo razradili plan organizacije domaćih eTwinning događanja i sudjelovanja na međunarodnim eTwinning događanjima, aktivnostima profesionalnog razvoja i promocije eTwinninga i platforme do kraja kalendarske godine, sukladno s općim i specifičnim ciljevima, Godišnjom eTwinning temom 2023 te prioritetima i potrebama eTwinning zajednice.

Kako biste opisali potporu i suradnju od strane članova tima i državne koordinatorice i možete li nam reći „recept“ u smislu sinergije u radnim aktivnostima.

eTwinning tim Državne organizacije za potporu eTwinningu u Bosni i Hercegovini čini sedam članova zaposlenih u Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje koji u određenom postotku radnog vremena provode eTwinning projektne aktivnosti i jednog člana tima kao suradnika angažiranog na puno radno vrijeme na poslovima tehničke potpore u projektu.

Voditeljica tima je ujedno i državna koordinatorica za eTwinning Bosne i Hercegovine, koja nas je svojom upornošću, pozitivnom energijom, dijeljenjem liderstva s ostalim članovima tima uvelike osnažila za brojne izazove s kojima smo se susretali i svladavali tijekom ove kalendarske godine. Činjenica da većina članica eTw tima imaju dugogodišnje iskustvo rada u izravnom odgojno-obrazovnom procesu u odgojno-obrazovnim ustanovama također je važna za spomenuti zbog otvorenosti, posjedovanja kompetencija i vještina izgradnje kulture timskog rada, preuzimanja odgovornosti, poštivanja, potpore i pozitivne komunikacije. Posvećeni smo zajedničkom cilju i volimo eTwinning.

Kao posebnu vrijednost u funkcioniranju našeg tima istaknula bih humor, koji je vrlo cijenjen kao motivator i jedna je od naših specifičnih snaga povezivanja u rezilijentnosti.

Kada je riječ o eTwinning događajima, na koje događaje ste najviše ponosni i što biste možda promijenili u narednom periodu kada je u pitanju organizacija eTwinning događaja?

U eTwinningu posebice cijenim inicijative, pozive na djelovanje i zahtjeve za organiziranje eTwinning susreta koje dobivamo iz predškolskih ustanova, škola, drugih korisničkih organizacija i/ili udruga prosvjetnih radnika. Posebno je zadovoljstvo biti jedan od predstavljača, promotora inspirativnih mogućnosti eTwinninga i „otvoriti novi prozor“ za mogućnosti razvoja kompetencija, suradnje djece, učenika i brojnim prilikama za profesionalno usavršavanje i razvoj odgojitelja, nastavnika i drugih djelatnika u odgoju i obrazovanju, a koje su općenito trenutačno vrlo skromne u domaćim obrazovnim sustavima u BiH.

Rado sam s našim eTwinning ambasadorima, u sinergiji s ostalim članovima eTwinning tima, inicirala i kreirala brojne i različite formate eTwinning događaja, kao dio tima s njima sam putovala diljem BiH i „osluškivala“ potrebe praktičara u svrhu pripreme konkretne eTwinning potpore i eTwinning odgovora. Pored eTwinning ambasadora, u procesima dizajniranja i kreiranja sadržaja obuka, webinar, radionica i konferencija, aktualizirala sam i sudjelovanje iskusnih eTwinnersa na istima. Svrha ove inicijative je u kolegijalnoj potpori, umrežavanju, motiviranju, razmjeni ideja, iskustava i entuzijazma u eTwinningu. Taj segment angažiranosti u eTwinningu mi je posebice blizak.

S druge strane, organizacijski i pedagoški najveći izazov za mene je bio ljetni kamp „Ljetna inspiracija - moja

profesionalna motivacija“, eTwinning događaj za početnike, prvi događaj ove vrste organiziran u BiH. Svi u timu jako smo ponosni na organizaciju i rezultate ove inicijative. Preporučila bih da se i u sljedećim ciklusima organizira, te da ljetni kamp traje najmanje četiri dana.

 U ovoj godini imali ste priliku pregledati/ocijeniti mnoge eTwinning projekte, što biste poručili našim eTwinnerima kako bi kvaliteta projekata dosegla i značajnu europsku nagradu?

Kada govorimo o kvaliteti, značajno je podsjetiti da u eTwinningu postoje oznake kvalitete i eTwinning nagrade (oznaka eTwinning škole, NQL I EQL i eTwinning Europska nagrada) u kojima sudjeluje eTwinning BiH. U 2023. godini 23 odgojno-obrazovne ustanove iz BiH su ponosni su nositelji oznake eTwinning škole za 2023.-2024. godinu; za pojedinačna sudjelovanja nastavnika iz BiH u eTwinning projektima, CSS je ove godine dodijelila 69 Europskih oznaka kvalitete; Državna služba za potporu eTwinningu u BiH dodijelila je 53 Državne oznake kvalitete (NQL) eTwinnerima za njihov pojedinačni projektni rad. Brojke dodijeljenih oznaka kvalitete u ovoj godini prilično su visoke u odnosu na prethodne godine, brojnost naše eTwinning zajednice i broj projekata, također je pohvalno i motivirajuće, ali nas i obvezuje da u sljedećim ciklusima budemo još dosljedniji u unaprjeđenju kvalitete.

Kvaliteta projekata i sudjelovanja u projektnom radu moderira se i vrednuje na temelju zajedničkog evaluacijskog okvira i 5 kriterija (Suradnja među školama partnerima, Korištenje tehnologije, Pedagoški pristupi, Integriranje projekata u kurikulum te Rezultati i dokumentiranje). Preporučila bih našim eTwinnerima da se pažljivo vode kriterijima zajedničkog okvira i kriterija u cilju unaprjeđenja kvalitete projektnih prijedloga, sudjelovanja u projektima, a time i aplikacijom za oznaku kvalitete i eTwinning Europsku nagradu.

eTwinning Europska nagrada inicijativa je Europske komisije, a financira se u sklopu Erasmus+ programa Europske unije. Ova nagrada predstavlja krunu provedbe eTwinning projekata u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Projekt mora uspješno proći nekoliko faza ocjenjivanja prije ulaska u selekcijsku fazu koja se sastoji od još tri dijela. Završni, treći dio provodi povjerenstvo sastavljeno od predstavnika Europske komisije, Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu i Centrale službe za potporu eTwinningu. Četiri su ovogodišnje nominacije za ovu nagradu iz BiH.

Želimo im puno uspjeha!

 Čime biste se pohvalili, a što zaboravili kada je u pitanju realizacija eTwinning aktivnosti u 2023. godini?

Postigli smo značajnu sinergiju unutar eTwinning tima BiH i podigli suradnju tima i iskusnih eTwinning ambasadora na višu razinu.

Rado bih zaboravila tehničke poteškoće u funkcionalnosti ESEP platforme i implementiranju eTwinning projekta, koje su obilježile ovu kalendarsku godinu.

 Analizirajući godišnju eTwinning temu Dobrobit u školama, kako biste motivirali eTwinningere da osmisle vlastite projekte i eTwinning događaje u svojim okruženjima?

Godišnja eTwinning tema za 2024. godinu „Dobrobit u školi” naglašava važnost dobrobiti i mentalnog zdravlja u školama i drugim odgojno-obrazovnim ustanovama. Obrazovni sustavi diljem Europe uvelike prelaze s fokusa na akademski uspjeh učenika na drugačiji, holistički pristup, koji podrazumijeva uravnoteženi razvoj kognitivnih, socijalnih i emocionalnih kompetencija učenika. U svjetlu ove teme i dobrobiti za učenike, vrlo je važna i dobrobit nastavnika, koja se odnosi na različite aspekte nastavnčkog poziva: radno opterećenje, radne uvjete i okruženje, fizičku sigurnost, kolegijalnu i institucionalnu potporu, profesionalno izgaranje itd.

Državna organizacija za potporu eTwinningu u okviru svojih aktivnosti u posljednja tri mjeseca pokrenula je brojne aktivnosti za promicanje teme „Dobrobit u školi”. Ističem radionice i aktivnosti na Devetoj godišnjoj eTwinning konferenciji održanoj početkom istopada 2023. godine, a posebice na Regionalnoj radionici profesionalnog razvoja za eTwinning ambasadore početkom prosinca 2023. godine, koja je bila u potpunosti posvećena dubljem razumijevanju dobrobiti u sustavu odgoja i obrazovanja. Na ovom eTwinning događaju i zajedničkom osposobljavanju sudjelovali su NSO i eTwinning ambasadori iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Sjeverne Makedonije. Na temu dobrobiti održano je 6 radionica, dvije panel diskusije, jedno pozvano predavanje te su kreirana tri projektna paketa koji su sjajni inicijalni resursi potrebni za dublje i ujednačenije razumijevanje teme i fokusiranje na postizanje dobrobiti za sve u odgojno-obrazovnim sustavima.

Na Europskoj platformi za školsko obrazovanje dostupni su brojni besplatni resursi na ovu temu, za komunikaciju, zajedničko i samostalno učenje (publikacija, obuka, treninga, skupina, soba, foruma) za dublje razumijevanje i pokretanje ili pridruživanje projektima. Iskoristite besplatne edukacije, eTwinning domaće i međunarodne događaje, potporu eTwinning ambasadora, kapacitete škole i lokalne zajednice kako biste dobrobit učinili dijelom svoje svakodnevne prakse, kurikula na razini odjela, škole i šire. U sljedećoj kalendarskoj godini DOP će, sukladno potrebama eTwinning zajednice i Godišnjom eTwinning temom 2024 „Dobrobit u školi” organizirati serije eTwinning događanja kako bi podržali i motivirali te umrežili eTwinningere za sudjelovanje u projektnim aktivnostima.

 U prethodnom razdoblju imali smo priliku surađivati sa NSO iz Europe i regije. U kojoj je mjeri regionalna suradnja utjecala na kvalitetu provođenja eTwinninga u našoj zemlji?

Suradnja i suradničke aktivnosti između nacionalnih službi za potporu eTwinningu obvezujuće su za sve i imaju visoko cijenjenu vrijednost u eTwinningu, ne bez razloga. Za naš NSO suradnja i komunikacija s NSO drugih zemalja korisnica eTwinninga u stalnom su razvoju i rastu. Samo u posljednja tri mjeseca ove kalendarske godine sudjelovali smo u 4 eTwinning susreta za NSO i ambasadore međunarodnog i regionalnog karaktera, s tim da smo na jednom od tih dragocjenih susreta bili domaćini početkom prosinca u Sarajevu. Susreti ovog tipa prilika su za učenje i umrežavanje sudionicima, razmjenu iskustava, pokretanje inicijativa, evaluiranje završenih i planiranje sljedećih suradničkih i partnerskih eTwinning aktivnosti, što uvelike utječe na izgradnju i stalno unaprjeđenje kvalitete eTwinning aktivnosti i njihove provedbe.

 Što biste poručili eTwinnerima i svim nastavnicima koji bi sutra mogli biti dio naše eTwinning zajednice?

Zadovoljstvo nam je pozvati buduće eTwinlere da se registriraju na platformu i pridruže najvećoj virtualnoj obrazovnoj zajednici odgojitelja i nastavnika u Europi, koja je besplatna i sigurna. NSO pruža savjete i pomoć tijekom registracije i svih faza realizacije eTwinning projekata. eTwinning je zajednica čiji članovi surađuju u sigurnom okružju i teže istom cilju – kvalitetnom odgoju i obrazovanju za svako dijete, cjeloživotnom učenju te kvalitetnijoj projektno usmjerenoj nastavi podržanoj svrhovitom uporabom digitalne (IK) tehnologije.

 Vaša čestitka za novogodišnje praznike bi glasila:

Dragi eTwinneri,

Hvala vam na prilici za suradnju, uz vas sam se osjećala cijenjeno i motivirano da budemo bolji i postignemo više!

U Novoj godini svima od srca želim mir, dobro zdravlje, pozitivnu energiju i svaku dobrobit!

Draga Hašima, bilo je zadovoljstvo surađivati s Vama u proteklom razdoblju i biti dio eTwinning tima i eTwinning zajednice. Unatoč svim, naizgled, nerješivim situacijama i problema koji su se javljali tijekom provedbe brojnih aktivnosti - jer mnoge stvari nekad ne idu baš onako kako ih zamislite - MI SMO USPJELI! Uspjeli smo samo zato što smo djelovali kao tim i što smo imali snažnu potporu jedni od drugih i ono što je bitno VJEROVALI SMO jedni drugima!

Zbog svih navedenih argumenata pozitivni rezultati u ovom ciklusu bili su neminovni. Premašili smo sva naša očekivanja i realizirali i više aktivnosti od unaprijed zacrtanih. I nemojte misliti da su to samo riječi hvale, mi djelima dokazujemo naše realizirane aktivnosti. Tih djela ne bi bilo da apsolutnu potporu našem timu nisu kontinuirano pružali i eTwinning ambasadori, sve eTwinning škole/školske zajednice i svi naši eTwinnersi što dalje upućuje na zaključak da je i sam eTwinning jedan veliki nerazdvojni tim koji uzajamnom suradnjom i potporom ostvaruje velike uspjehe!

Draga Hašima, želimo Vam puno zdravlja, sreće i još mnogo eTwinning postignuća u Novoj 2024. godini! Vjerujemo da će sljedeća godina biti još uspješnija, a ovaj započeti eTwinning ritam može sam dobiti samo još jači tempo!

eTwinning tim

eTwinning

Alati za uređivanje videozapisa i pjesama

Stvorite pjesme pomoću umjetne inteligencije

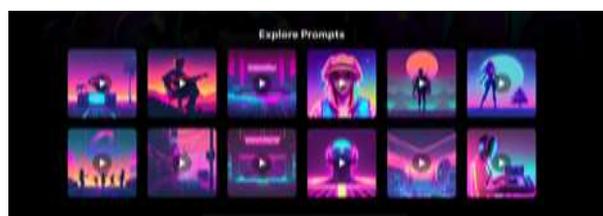

Splash Pro AI koristi generativni model za proizvodnju glazbe visoke kvalitete. Osim toga, možete primijeniti inovativni Text-to-Vocals generativni AI kako biste dodali prilagođene vokale za pjevanje ili repanje svojim pjesmama Fast ili AI.

Splash Pro koristi generativnu AI za pojednostavljenje i personaliziranje u procesu stvaranja pjesama. Koristi visoko sofisticirani sustav koji je detaljno objašnjen u nastavku:

- Splash Pro izgrađen je na knjižnici od preko 100.000 petlji koje je sastavio osnivač aplikacije. Ove petlje pokrivaju razne instrumente kao što su bubnjevi, bas, ritam i glavni zvukovi.
- Podaci o obuci: Splash AI obučava se isključivo na Splash knjižnici.
- Generativni AI model stalno stvara novu glazbu, a zatim je indeksira koristeći vlasničku tehnologiju pretraživanja kako bi se omogućio unos teksta u glazbu. To osigurava munjevite rezultate i omogućuje maksimalno eksperimentiranje.
- Raznolikost žanrova: Knjižnica pokriva mnoge popularne žanrove uključujući hip hop, pop, EDM i mnoge druge, nudeći korisnicima raznolik izbor.
- Text-to-Vocals AI: Nakon što je vaša glazba stvorena, možete koristiti inovativnu Text-to-Vocals generativnu AI za dodavanje vokala. Ovaj je sustav sličan umjetnoj inteligenciji pretvaranja teksta u govor, ali je dizajniran za pjevanje i repanje.
- U konačnici, uz kombiniranje ovih naprednih tehnologija, korisnici mogu kreirati vlastite pjesme prilagođene njihovim potrebama i kreativnosti.

Dragi učitelji, sve što trebate učiniti je isprobati mogućnosti koje nudi ovaj alat da biste Vaš sat, nastavni i izvannastavni proces učinili inovativnijim i kreativnijim. Vjerujemo da će učenici uživati u osmišljavanju tematskih jedinica uz pomoć umjetne inteligencije.

U narednom izdanju našeg biltena donosimo još zanimljivije alate koje ćete, vjerujemo, iskoristiti na pravi način.

Pratimo potrebe učenika i osmišljavamo nova rješenja, metode za postizanje funkcionalnih znanja i adekvatnih vještina i kompetencija.

Isprobajte sve i pronađite mnogo više informacija na: <https://pro.splashmusic.com/?from=beatbot.fm>

If you see someone
without a smile, give
them one of yours.

Dolly Parton

 BILTEN

časopis za Pedagoško Didaktično in Metodno Znanost

izhaja 4-krat letno, 2024. leto

